

Olje- og energidepartementet
Postb. 8148 Dep.
0033 Oslo

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
07 101278 - 64	
DATO 20 SEPT. 2007	
501	EKSP.

Oslo, 18. september 2007

Høring av endringer i energiloven – energitilstand i bygninger

Generelle kommentarer

Forslaget til endringer i energiloven skal ivareta intensjonene som ligger i Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/91/EF, kjent som Bygningsenergidirektivet. Selve forslaget til lovendring er svært kort og gir hjemmel for en mer detaljert forskrift med veiledning. Departementets høringsnotat med kommentarer til de enkelte paragrafene gir føringer for det kommende forskriftarbeidet. Det er i stor grad med utgangspunkt i dette vi gir våre kommentarer.

Formålet med Bygningsenergidirektivet er å forbedre bygningers energibruk, redusere klimagassutslipp og bedre forsyningssikkerheten. Vi mener at lovforslaget og høringsnotatet i for begrenset grad legger opp til dette blant annet ved at det ikke legges vekt på energibærere som kan redusere utslipp av klimagasser, og dermed verken er i samsvar med regjeringens Soria Moria erklæring eller uttalte ambisjoner om energi- og miljøeffektivitet.

Med hensyn til bruk av betegnelser, merker vi oss at det ikke er samsvar mellom høringsmaterialet og den nylig utarbeidete prNS3031 Beregning av bygningers energiytelse. Vi anbefaler at betegnelsene i prNS3031 benyttes.

Den avvikende definisjonen av Bygning i forslaget til lov § 1-3 med kommentarer medfører at flyttbare brakker er unntatt merkeplikten. Vi kan ikke se at det er noen god begrunnelse for dette. Midlertidige brakker (boligrigg/anleggsrigg, barnehager, skolepaviljonger med mer) kan ha en svært permanent karakter og bidrar vesentlig til energiforbruket fordi disse bygningene er dårligere isolert og har i liten grad tekniske installasjoner som kan bidra til å spare energi. Antall kvadratmeter midlertidige brakker er dessuten foruroligende stort.

Lovforslaget inneholder dessuten nye begreper som ikke er definert; energitilstand, energiattest/energisertifikat(direktivet) energimerke, energiytelse, tiltaksliste.

Departementet legger opp til å sette i verk energimerkeordning for boliger før offentlige bygg og yrkesbygg for å få erfaring. Vi mener at erfaring fra energimerking av boliger basert på selvangivelse vil ha liten nytteverdi for anvendelse på yrkesbygg. Det er derfor ingen grunn til å utsette energimerking av offentlige bygg og yrkesbygg.

Energimerking og energiattest

Departementet presiserer at energimerkingen av bygg skal sikre grunnleggende informasjon om energitilstanden i bygninger og stimulere til å øke interessen for å effektivisere energibruken. Vi er derfor kritisk til at departementet legger opp til at bygningseiere selv skal fremskaffe grunnlaget for en energiattest med tiltaksliste. Vi mener at dette er en alvorlig undervurdering av den kompetansen som er nødvendig for at energiattesten skal bli et seriøst dokument og få nødvendig tillit. Det er få bygningseiere/forvaltere som har tilstrekkelig kunnskap til å gjøre dette selv og risikoen for feil blir dermed stor.

Vi mener dessuten at departementets forslag er i strid med Bygningsenergidirektivets Artikkel 10; "Medlemsstatene skal sikre at sertifiseringen av bygninger, utarbeidingen av de medfølgende anbefalingene og kontrollen av kjeler og klimaanlegg gjennomføres på en uavhengig måte av kvalifiserte og/eller godkjente sakkyndige, uansett om disse er selvstendig næringsdrivende eller ansatt i offentlige organer eller private foretak."

Departementet bør legge opp til å bruke eksisterende kontrollordninger, som for eksempel Stiftelsen Byggsertifisering, for å sikre den uavhengigheten og kompetansen som direktivet foreskriver. Byggsertifisering er utviklet av ledende aktører/bransjeorganisasjoner i BAE-næringen (Bygg Anlegg Eiendom) med både Husbanken og Statsbygg i styret. For energiattester har Byggsertifisering en ordning som enkelt kan tilpasses Departementets forslag.

For at energimerkingen skal bli vellykket, er det viktig at grunnlaget for merkingen er realistisk. Det betyr blant annet at vi må vite hva som brukes av energi og til hvilket formål. Det er det svært få bygningseiere som har oversikt over i dag siden vi ikke får spesifisert faktura fra energiverkene. I høringsnotatet antas det at energi til oppvarming er ca 50% av totalforbruket, men her er det store variasjoner for forskjellige bygningskategorier. Vi vet også at det kan være store forskjeller mellom teoretisk beregnet energibruk og faktisk forbruk. Det er faktisk forbruk vi må forholde oss til dersom vi skal kunne gjøre reduserende tiltak og måle resultatet. Nytteverdien av energimerket vil øke betraktelig dersom det legges opp til spesifikke målinger av de enkelte deler av energiforbruket. De beste karakterene A, B og C bør i hvert fall være basert på spesifikke målinger av energiforbruket.

Det legges opp til at energimerket kun skal gjelde energi til oppvarming og eventuell kjøling. Det begrenser muligheten til å redusere energibruken i bygg og er også en begrensning i forhold til Bygningsenergidirektivet. I direktivets Artikkel 2 defineres "en bygnings energiytelse" som; "Den mengde energi som faktisk forbrukes eller beregnes forbrukt for å dekke de ulike behov knyttet til en standardisert bruk av bygningen, som blant annet kan omfatte oppvarming, varmtvann, kjøling og belysning." Både belysning og utstyr påvirker behovet for kjøling og burde derfor vært inkludert.

Vi forstår at utleielokaler ikke skal energimerkes, kun hele utleiebygg. Det beklager vi sterkt. Utbyggere/utleiere er nemlig svært kyniske når det gjelder å overføre energikostnadene på leietakere. Det er praktisk talt umulig å bygge energiriktige bygg i de tilfellene hvor energiregningen havner hos en annen aktør eller i et annet budsjett enn hos den som var ansvarlig for byggebudsjettet. Dette gjelder også offentlige bygg. Der er ofte driftsbudsjettet plassert hos en annen etat enn den som bygger ut.

Varighet av energikravene

I direktivets artikkel 4.1 sies det at kravene skal gjennomgås med jevne mellomrom, som ikke bør overstige 5 år. I forslaget til lov § 5C-1 sies det ingen ting om dette, kun at Departementet kan "gi forskrift om utformingen av, innholdet i, beregningsmetoder for og utstedelse av energiattest." Vi mener det er nødvendig at *varighet* også nevnes i paragrafen.

Unntak

Direktivet gir noen mulige unntak i artikkel 4. "Medlemsstatene kan velge ikke å fastsette eller anvende minstekravene til energiytelse." Det bør være gode grunner for å gjøre unntak. I lovforslaget er det ikke nevnt noen unntak, men i høringsnotatets side 9 er det listet opp en del unntak: hytter under 150m², vernede bygg, eldre kirkebygg, driftsbygninger i landbruket, industrianlegg og verksteder.

Vi mener at også slike bygg bør underlegges krav til energiattest dersom de har stort energiforbruk, hovedsaklig på grunn av motivasjonen som kan ligge i energiattestens tiltaksliste.

Forvaltning

Vi foreslår at forvaltningen av energimerkeordningen legges til Statens bygningstekniske etat (BE) som tar hånd om energibruk og inneklima og foretaksgodkjenning etter plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter.

Regler for energibruk i bygg og energimerking henger så mye sammen at de bør forvaltes av samme myndighetsorgan.

Sluttkommentar

RIF mener at det må innføres en energimerkeordning som er i samsvar med intensjonene i Bygningsenergidirektivet og myndighetenes uttalte ambisjoner for energi og miljø. Vi mener at høringsforslaget ikke er i samsvar med dette, men heller legger opp til minimumsløsninger - i noen tilfeller i strid med Bygningsenergidirektivet.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Siri Legernes'. The signature is fluid and cursive, with the first name 'Siri' being more prominent.

Siri Legernes
Adm. dir.

Rådgivende Ingeniørers Forening